



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiæ Doctoris Canonici Ecclesiæ
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitv Ivcvndissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. IX. Vit[a]e abbreviatio, & mortis acceleratio, Temulentiam exosam
reddunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

CAPVT IX.

Vita abbreviatio & mortis acceleratio Temulentiam exosam reddant.

Nec ipsi vitæ huius vsuræ, qua nihil charius, nihil iucundius, nihil exoptatius, parcat temulentia Ebrietas, sed exerta omni vi sua, eam aut inopinatè eripit, aut certè ante præfinitum à Deo terminum, finit ac demerit. Hinc perbellè Chrysologus: *Vt nauem fluctus, corpus Ebrietas demergit, hominem dat in profundum, lucra vitæ auferret, mortis facit subire naufragium.*

*Serm. 41.
de ieiunio
& elemo-
sina.*

*Vitam ce-
lerius finit
Ebrietas.*

Iob. 14.

Eccl. 17.

Sapiens, 11.

Qui hoc, inquires? qui temulentia mihi præmata-
ra morte vitam eripiet? Annon Iob de hominis vi-
ta sic loquitur cum Deo? *Posuisti terminos eius, qui præteriri non poterunt. Et sapiens: Creauit hominem, & numerum dierum, & tempus dedit illi. Quamobrem vnicuique assignata haud dubiè à Deo extabit viuendi meta, quam, quantumcunq; perpotet, nec anticipare poterit, nec transilire. Vt quid ergò Ebrietatem ita grauius obiurgas? Et huius breuitatis culpam, quo iure in illam confers? Siste parumper, atque aures arrige, & eundem Salomonem, in Sapientia libro, de vitæ humanæ dispensatione, cum Deo ratiocinantem attende: *Omnia in mensura, & numero & pondere disposuisti. Vitæ tuæ Deus, certum præfixit terminum. est b.* Huic æquato, certum potus, ac cibi pondus, numerum, atq; mensuram, diuina sua prouidentia designauit, quæ si iuxta Dei ordinationem vsurpes, moderatè bibas & comedas, assignatum vitæ scopum & limitem attingas; Vltèrius tamen haud progredièrè, jam tu cibi ac potus moderationè obserua, ne dubites, vitæ telà, ante fa-*

talem

ille diem Deus tibi nunquam præcidet. Secus faxis²
 Ordinatam illam, ac mensuratam cibi potusque quã-
 ratem, breui temporis spatio, voluptuosè experi-
 dis? contra Dei statutum naturam obruis, debilitas,
 violas, opprimis? Eodem medio vitam tibi, ante de-
 cretum à Deo diem, suffurabere, tua ipsius culpa,
 eam quasi ad lineam protrudendo.

Id nonnè capis? An vberius explicatum cupis? A-
 ge, horologium imaginare tibi. Radius, campanam
 mouens, vt horam pulset, certam habet ac defini-
 tam metam, quam cuiuslibet horæ spacio attingit,
 ibi quiescit, & vltra prodire nequit, donec sonuerit
 hora. En metam, en certum tempus, quo attingitur
 meta. Sed fac vt fit, qui radium incautè tangat, mo-
 neat, concussit, annon ante tempus, horæ sonat pul-
 sus? Sic quoque de vitæ tuæ, quasi horologio, acium
 puta. Adde; Deus, qui dat escam, qui cibum & po-
 tum subministrat, omni carni in tempore oportuno,
 pro sustentatione vitæ, ad certos annos, certum
 quoque pondus ac mensuram cibi potusque illi
 tempori accommodauit. Vt Imperator quispiam
 arci ab hostibus obsessæ, ad solidum annum com-
 meatum infert, quo se propugnatores vtique su-
 stentare possunt. Sed prodigant illi omnia paucis
 mensibus, immoderato luxu, annò breui ante tem-
 pus deficient, egebunt, necessitatem ac famem pa-
 tentur? Nec mirare, si, qui eodem luxu, vini potu
 abutuntur, vix medio vitæ stadio decurso, viuis ex-
 cedant. Nam hi sunt de quibus Dauid: *Non dimidia-*
bunt dies suos. Atque ita esse, quid controuertis?
 vini potu ac cibo, vita tua in hoc mortali corpore
 contritur, vt oleo lumen in lampade. Nam quod o-
 leum lumini, hoc potus corpori. Mensuratè oleum,
 ac debito modo, lampadi infunde, fouebis lumen.

*Pulchro fi-
 mili decla-
 ratur, quæ
 vitam ab-
 breuiet E-
 briet. u.*

Psal. 146.

*Alia simi-
 litudo.*

Psal. 54.

*Alia simi-
 litudo.*

impetuosè nimium, atq; copiosè oleum superingere; Lampadem exstingues. Sic tu moderato potu vitam nutris, alis, sustentas: Illiberali verò ac nimio plane obruis, concussas, præfocas.

Alia similitudo.

Pluuia temperatè superfusa terræ, eius vigorem auget, germina elicit, ad maturitatem omnia perducit, Diuturna sit & immodica, submerget omnia, defodiet omnia, putredini obnoxia reddet omnia. Si potus, pro dispensationis modo, aut officiet vitæ eius, aut ad eius conseruationem iuuabit. Hinc ò remulente quàm in te ipsum, quam in Deum sis iniurius, ac blasphemus, coniecturam cape. Venenum alteri si propinares, quo è viuis tolleretur, capitis reus, ad tribunal pertrahendus fores. Quid aliud Ebrietas quàm venenum, quo vita breui perit? Et hoc tu te veneno inficis atq; interimis? Vide, ne quod capitis discrimen, apud Deum incurras. Age cessa, dum tempus est; ludo fac finem, atq; extra telorum iactum te siste. Quid aliud temulentia nisi summa quædam Dei contemptim facta iniuria? Vitam quoq; tibi Deus est elargitus, tua nõ est, sed Dei, tu eam perdes, tu ante tempus, quod ratio abhorret, & natura, occides?

Ebrietas venenum remulento.

Ebrietas iniuria Dei haud exigua.

Genes. 9.

Dei vox est ad Noë Patriarcham. *Quicumq; effuderit humanū sanguinē, fundetur sanguis illius, ad imaginē quippè Dei factus est homo.* Et si quis alienū fundat sanguinē, si Dei imaginem, quæ in alio sita est homine, violat, supplicio mortis est plectendus. Quid? Tu quotidiana temulentia tua, non alienum, sed tuum effundes sanguinem, non in alio, sed in te ipso cõignatam, violabis imaginem Dei, & hoc inultum feres.

In digesto nouo l. 10. tit ad legem Iuliam Maiestatis.

Lex ciuilis decernit. *Qui statuas aut imagines in consecratis Imperatoris, conflauerit, vel aliquid simile commiserit, lege Iulia Maiestatis tenetur.* An tu pœnæ exors Dei imaginem, ipsi in Baptismo, Christi sanguine de-

dica-

dicatam, atq; consecratam, deiicies, pedibus procul-
cabis, æternis gehennæ incendiis non conflandam
sed in flammande atq; exurendam trades? Qui ex-
animem hominis imaginem afficit iniuria, severe
punitur: qui immortalis Dei viuam imaginem de-
struit, impietatem nulla subsequente vindicta expia-
bit? Non minus quàm innocentis Abelis, sanguis i-
ste innocens, contra sparsorem suum homicidam,
vindictam in clamabit atq; à Deo expetet eò seue-
riorem, quò tardiorem; cum plumbeis pariter ac
laneis ea pedibus incedat.

statu l. qui
statuas.

Gen. 4.

CAPVT X.

*Cum peccata in Ebrietate commissa, neutiquam
culpa vacent, merito ab ea desistendum.*

Diog. La-
ert. l. 1. c. 5.
Et Alexan.
ab Alexan.
Genial.
dierum.
lib. 3. ca. 2.

A Pittaco Mitylenæo lege constitutū accepimus.
Vt qui per temulentiam, sceleris aliquid admi-
sserit, dupla piaculum pœna luerent. Vt formidine
supplicij à vino promptius abstinerent: quod teme-
rarium vulgi effugiū, ebrietatis obtentu, quæuis fla-
gitia extenuantis, planè subruit ac funditus euertit.
Tantum enim abest, vt haud solum non excuset, sed
et plurimū augeat, criminū patratorum grauitatem.

Qua de re, ne ego incudem nimium pulsasse dici
possim, si quod mea fert opinio, meismet adduxis-
sem verbis, doctissimum Cardinalem Toletum con-
sultite, proponit is quodam in loco eiusmodi que-
stionem. *An actus mali, quos Ebrius facit, vt si vulne-
ret, blasphemet, &c. sint peccata?* Et hac responsio-
ne difficultatis nodum extricat. *primò. Cum Ebrius
contra omnem suam culpam factus est Ebrius, tunc nul-
lam contrahit culpam, per tales actus malos. Casus hic ve-
rò, ne vix quidem, ni fallor, eueniet.*

Questio-
Lib. de 7,
peccata ca-
pitalibus
cap. 61.
Responsio
bipertita
cum distin-
ctione

Secun-